

Дело C-22/22

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда**

Дата на постъпване в Съда:

7 януари 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Sąd Najwyższy (Полша)

Дата на акта за преюдициално запитване:

15 декември 2021 г.

Жалбоподател:

T. S.A.

Отвeтник:

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Предмет на главното производство

Решение на Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (председател на Националния съвет за радио и телевизия, Полша), с което на дружеството T. S.A. се налага имуществена санкция в размер на 10 000 PLN (полски злоти) за нарушение на забраната за прекъсване на детски предавания за излъчване на реклами

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС запитващата юрисдикция отправя преюдициалния въпрос дали в светлината на приложимия в правото на Съюза принцип на равенство пред закона е допустимо въведеното от националния законодател различно третиране на доставчиците на линейни аудиовизуални медийни услуги, от една страна, и доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка, от друга, що се отнася до възможността да излъчват реклами по време на детски предавания.

Преюдициален въпрос

Трябва ли член 20, параграф 2 във връзка с член 4, параграф 1 от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), и членове 11 и 20 от Хартата на основните права на Европейския съюз да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която забранява само на телевизионните оператори да включват реклами в детските си предавания, без тази забрана да обхваща доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка?

Цитирани разпоредби на общностното право

Харта на основните права на Европейския съюз: членове 11 и 20

Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги): член 4, параграф 1 и член 20, параграф 2

Цитирани разпоредби на националното право

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Закон от 29 декември 1992 г. за радиото и телевизията): членове 16a, 47k и 53

Кратко представяне на фактическата обстановка и главното производство

- 1 На 2 октомври 2016 г. дружеството T. S.A. (наричано по-нататък „жалбоподателят“), което е телевизионен оператор, прекъсва свое детско предаване за излъчване на реклама. С това то нарушава предвидената в Закона за радиото и телевизията забрана за прекъсване на детски предавания за излъчване на реклама или спотове за телевизионно пазаруване. С решение от 14 септември 2017 г. председателят на Националния съвет за радио и телевизия (наричан по-нататък „ответникът“) налага на жалбоподателя имуществена санкция в размер на 10 000 PLN за това нарушение.
- 2 Първоинстанционният и въззивният съд отхвърлят жалбата, с която жалбоподателят оспорва това решение. Жалбоподателят подава до запитващата юрисдикция касационна жалба против решението на въззивния съд.

- 3 Във връзка с повдигнатия от жалбоподателя важен правен въпрос запитващата юрисдикция отправя настоящото преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“) и спира производството.

Основни доводи на страните в главното производство

- 4 Повдигнатият от жалбоподателя правен въпрос се отнася до допустимостта на прилагането на по-строги правила за ограничаване на излъчването на реклами, отколкото произтичат от член 20 от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги) (наричана по-нататък „Директива 2010/13“), при положение че тези правила не са в съответствие с изискванията на правото на Европейския съюз, а именно не са в съответствие с принципа на равенство, произтичащ в частност от член 20 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), и не отговарят на изискването за еднозначно определяне на обхвата на задължението или забраната.
- 5 Жалбоподателят поддържа, че разпоредбите относно ограничаването на рекламите при аудиовизуалните медийни услуги по заявка не са уредени в полското право по такъв начин, че да се изпълни условието за равенство пред закона. Всъщност съгласно Закона за радиото и телевизията забраната за прекъсване на детски предавания за излъчване на реклама не се отнася до аудиовизуалните медийни услуги по заявка. Така предприятията, които доставят услуги по заявка и се конкурират с телевизионните оператори на подобен или дори на един и същ пазар, нямат ограничение за прекъсването на детските предавания за излъчване на реклами. Тази забрана се прилага само за телевизионните оператори.
- 6 Според жалбоподателя подобна разлика в третирането на доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка, от една страна, и телевизионните оператори, от друга, в ущърб на последните, е несъвместима с произтичащия от член 20 от Хартата принцип на равенство пред закона. Всъщност жалбоподателят твърди, че съгласно правото на Съюза телевизионните оператори и доставчиците на аудиовизуални услуги по заявка са длъжни да се смятат за сходни субекти, които доставят подобни услуги. Същевременно жалбоподателят намира за несъмнено, че защитаваните интереси, които обосновават налагането на забраната за излъчване на реклами по време на детски предавания, а именно физическото, умственото и нравственото развитие на непълнолетните деца, както и човешкото достойнство, са от значение не само при телевизионните предавания, но и при аудиовизуалните услуги по заявка. По тези съображения жалбоподателят смята, че не е

изпълнено необходимото условие, за да може националният законодател да прилага по-строги норми, отколкото изисква Директива 2010/13. Съгласно член 4, параграф 1 от Директивата това условие е съответните по-строги правила да са в съответствие с правото на Съюза. Жалбоподателят изтъква, че при това положение трябва пряко да се приложи уредбата по Директива 2010/13, и по-точно член 20, параграф 2 от нея, съгласно който излъчването на детски предавания може да бъде прекъснато от телевизионна реклама само веднъж за всеки период програмно време, чиято продължителност е най-малко 30 минути, при условие че програмната продължителност на предаването е по-голяма от 30 минути.

- 7 Ответникът посочва, че принципът на равенство пред закона може да се прилага при сходство в положенията, а телевизионният оператор, който излъчва телевизионна програма, тоест доставчикът на линейна услуга, не се намира в сходно положение с доставчика на аудиовизуални медийни услуги по заявка, тоест доставчика на нелинейна услуга. Всъщност аудиовизуалните медийни услуги по заявка се различавали от телевизионното излъчване по отношение на избора и контрола, които потребителят може да упражнява, и по отношение на въздействието им върху обществото. Според ответника това оправдава налагането на по-облекчени регулации върху аудиовизуалните услуги по заявка, които следва да бъдат съобразени единствено с основните правила, предвидени в Директива 2010/13.

Кратко изложение на мотивите за запитването

- 8 Най-напред запитващата юрисдикция пояснява, че по настоящото дело не се прилага правната уредба, приета от националният законодател при въвеждането в националното право на Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 година за изменение на Директива 2010/13 предвид променящите се пазарни условия. При въвеждането на Директивата в Закона за радиото и телевизията е включена в частност разпоредба, която дава възможност на телевизионните оператори да прекъсват за реклама филмите, които представляват детски предавания и са с продължителност над един час. Оспорваното от жалбоподателя решение на председателя на Съвета за радио и телевизия е издадено на 14 септември 2017 г., тоест още преди приемането на Директива 2018/1808 и на свързаните с въвеждането ѝ изменения на националното право.
- 9 Съгласно правната уредба, която е била в сила към момента на издаването на спорното решение, за телевизионните оператори се е прилагала пълна забрана за прекъсване на детски предавания за излъчване на реклами. Това законодателно решение е представлявало по-строга уредба от предвидената в член 20, параграф 2 от Директива 2010/13 в редакцията му, в сила към момента на издаването на спорното решение, който е предвиждал, че излъчването на филми, създадени за телевизията (с изключение на отделни

сери, сериали и документални филми), кинематографични произведения и новинарски предавания може да бъде прекъснато от спот за телевизионна реклама и/или за телевизионно пазаруване веднъж за всеки период програмно време, чиято продължителност е най-малко 30 минути. Излъчването на детски предавания може да бъде прекъснато от спот за телевизионна реклама и/или за телевизионно пазаруване веднъж за всеки период програмно време, чиято продължителност е най-малко 30 минути, при условие че програмната продължителност на предаването е по-голяма от 30 минути.

- 10 Като въвежда пълна забрана за прекъсване на детски предавания за излъчване на реклами, националният законодател упражнява възможността по член 4, параграф 1 от Директива 2010/13 да изисква от доставчиците на медийни услуги под своя юрисдикция да спазват по-подробни или по-строги правила в областите, координирани с тази директива. Съгласно член 4, параграф 1, *in fine* обаче условието за упражняването на тази възможност е тези правила да са в съответствие с правото на Съюза.
- 11 Спрямо доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка не се прилага такава пълна забрана за прекъсване на детски предавания за излъчване на реклами.
- 12 При тези обстоятелства възникват съмнения дали подобна уредба на положението на доставчиците на линейни аудиовизуални медийни услуги и на доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка — доколкото позволява на вторите да прекъсват детските предавания за излъчване на реклама — е в съответствие с правото на Съюза, и в частност с принципа на равенство пред закона.
- 13 Член 20 от Хартата гласи, че всички са равни пред закона. Съгласно постоянната практика на Съда този общ принцип на равенство изисква да не се третира по различен начин сходни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано. Разликата в третирането е обоснована, когато се основава на обективен и разумен критерий, тоест когато е свързана с правно допустима цел на разглежданата правна уредба и е пропорционална на целта на съответното третиране.
- 14 Тук следва да се отбележи, че наистина съгласно съображение 58 от Директива 2010/13 „[а]удиовизуалните медийни услуги по заявка се различават от телевизионното излъчване по отношение на избора и контрола, които потребителят може да упражнява, и по отношение на въздействието им върху обществото. Това оправдава налагането на по-облекчено регулиране върху аудиовизуалните медийни услуги по заявка, които следва да бъдат съобразени единствено с основните правила, предвидени в настоящата директива“, но същевременно, както се посочва в съображение 59, „[н]аличието на вредно съдържание в материалите, предоставяни чрез аудиовизуалните медийни услуги, представлява

безпокойство за законодателите, медийната индустрия и родителите. Ще има и нови предизвикателства, особено във връзка с нови платформи и нови продукти. Следователно е необходимо да бъдат въведени правила, защитаващи физическото, умственото и нравственото развитие на непълнолетните лица, както и човешкото достойнство във всички аудиовизуални медийни услуги и в аудиовизуалните търговски съобщения“. Предвид изложеното по-горе, макар в съответствие с практиката на Съда да се налага изводът, че Директива 2010/13 „не хармонизира напълно правилата относно областите, към които се прилага, а формулира минимални предписания за телевизионните програми, излъчвани и предназначени за приемане в рамките на Европейския съюз“, то все пак, „[з]а да се гарантира пълна и подходяща защита на интересите на потребителите като телевизионни зрители[,] е важно телевизионната реклама да подлежи на известен минимален брой правила и стандарти“ (съображение 83 от Директива 2010/13).

- 15 По тези съображения, като се има предвид, че за въвеждането на по-строга национална уредба на допустимостта на прекъсването на предаванията за излъчване на реклама националният законодател се обосновава с общия публичен интерес, а също и с интереса на получателите на линейни медийни услуги, и в частност на непълнолетните деца, възниква съмнението дали посоченият интерес не би трябвало да подлежи на една и съща защита както при предаванията, излъчвани от телевизионни оператори, така и при предаванията на доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка. Ако обаче се установи, че в това отношение е налице неравно третиране на тези две категории доставчици, възниква съмнението дали националната правна уредба, която напълно забранява на доставчиците на линейни медийни услуги да прекъсват детските предавания за излъчване на реклама, е в съответствие с правото на Съюза, и в частност с общия принцип на равенство пред закона, при положение че не е налице същата забрана и по отношение на доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка.
- 16 Всъщност защитаването на интереси, които обосновават забраната за излъчване на реклами по време на детски предавания, а именно физическото, умственото и нравственото развитие на непълнолетните деца, както и човешкото достойнство, видимо са от значение не само при предаванията, излъчвани от доставчиците на линейни аудиовизуални медийни услуги, но и при предаванията на доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка, поради което възниква съмнението дали положението на тези предприятия, доставящи близки по характер услуги на подобен пазар, може да бъде третирано различно в това отношение чрез въвеждането на по-строги правила само спрямо едните от тях.
- 17 Още по-голямо основание за това съмнение дава фактът, че от цитираното по-горе съображение 59 от Директивата за аудиовизуалните медийни услуги следва, че разпоредбите за защита на описаните по-горе ценности са необходими за всички аудиовизуални медийни услуги. Същевременно

остава неясно дали статусът на двете категории доставчици и характерът на предоставяните от тях услуги позволяват да се приеме, че те се намират в сходно положение, а съответно и трябва да бъдат третирани еднакво в съответствие с произтичащия от член 20 от Хартата принцип на равенство. Всъщност следва да се отбележи, че Директива 2010/13 се опира на разграничение между линейните аудиовизуални медийни услуги и аудиовизуалните медийни услуги по заявка, като в нея се посочва, че те се различават по отношение на избора и контрола, които потребителят може да упражнява, и по отношение на въздействието им върху обществото. Възниква обаче съмнението дали тази разлика във формата на достъпа до аудиовизуалното предаване позволяват да се въвеждат ограничения на възможността за излъчване на реклами по време на детски предавания само по отношение на доставчиците на линейни аудиовизуални медийни услуги.

- 18 Същевременно следва да се отбележи, че макар със сега действащата уредба националният законодател да е допуснал възможност доставчиците на линейни аудиовизуални мултимедийни услуги да прекъсват детски предавания за излъчване на реклама, все пак това е направено само частично, като забраната е отпаднала само за филмите с продължителност над един час. Ограничението не важи за доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка. От тази гледна точка и при сега действащата правна уредба остава актуално изложеното по-горе съмнение в допустимостта на разликата в третирането — въведена от националния законодател с мерки, приети на основание член 4, параграф 1 от Директива 2010/13 — на доставчиците на линейни аудиовизуални медийни услуги, от една страна, и доставчиците на аудиовизуални медийни услуги по заявка, от друга.